

عنوان مقاله:

تأثیر فضای معماری مدرن در وسعت بخشیدن به دامنه آگاهی ناظر و ریشه‌یابی آن در نظریه تن-آگاه مرلوپونتی

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 17، شماره 87 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

سعید حقیر - دانشیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

مهسا سادات مسیلهگو - کارشناسی ارشد معماری، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: براساس دوگانه‌انگاری دکارتی، انسان و جهان اطراف او به دو موضوع جدا از هم تفکیک شدند؛ تفکیکی که با اصرار بر بصرمحوری محیط‌های مدرن امروزی بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. پدیدارشناسان بسیاری در پی زدودن این فاصله بودند، از جمله موریس مرلوپونتی که با طرح نظریه تن-آگاهی، حضور تن را موضوع بلافصل آگاهی معرفی کرد. شاید بتوان این‌گونه گفت که ایده دوگانه‌انگاری در هنر و معماری بیشتر بدین دلیل فراگیر شده است که پیام اثر هنری و شکل‌گیری آن براساس نقد، در این دوران، نادیده گرفته و هم‌زمان یکپارچگی حواس هم نادیده انگاشته شده است. هدف: هدف این مقاله شناخت مفهوم تن-آگاهی و تأثیر آن بر افزایش غنای ادراک محیط است. بدین منظور پرسش اصلی تحقیق بدین صورت مطرح می‌شود: آیا فضای معماری مدرن باعث وسعت بخشیدن به دامنه آگاهی انسان می‌شود؟ روش تحقیق: این مقاله، با راهبرد تحقیق کیفی و با رویکرد تفسیرگرایی، سعی دارد از طریق تبیین مفاهیمی چون شناخت، ادراک، تجربه، آگاهی و بدنمندی در معماری و ارتباط آن‌ها با هم، اثر معماری مدرن بر آگاهی ناظر را مشخص کند. نتیجه‌گیری: تمایز در فرم، به‌عنوان یکی از اثرات برآمده از نقد (به‌عنوان بنیان تفکر مدرن)، در جنبه‌های مختلف معماری مدرن دیده می‌شود و در کنش با مخاطب در شکل‌گیری شناخت و ادراک آگاهانه او مؤثر است. فرم، به‌عنوان زبان نقد در معماری مدرن، باعث شناختی است که به مفهوم ادراک و تجربه آگاهانه وابسته است و این خود به مفهوم بدنمندی وابستگی دارد. به نظر می‌رسد که در معماری حواس برای تن و ادراک مانند تابلویی کوبیستی است که در آن سوژه تابلو فرم فضا است. بر این مبنای آگاهی خاستگاه فرایند ادراک نیست، بلکه نتیجه آن است. معماری مدرن تنها ابژه شناخت نیست، بلکه ابزاری برای شناخت و گسترش آگاهی و جزئی از بدن ما برای ادراک جهان است.

کلمات کلیدی:

تن-آگاه، مرلوپونتی، معماری، مدرن، ادراک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1152296>

